નીચેના પ્રશ્નોના એક વાકયમાં ઉત્તર લખો :(ટેક્સ્ટુયલ)

....

(અગાઉ નેટ પર મુકેલા મહત્વના પ્રશ્નોની આન્સર કી(જવાબ સાથે મહત્વના પ્રશ્નો) માટે નીચે આપેલા ઈમેલ આઈડી ઉપર સંપર્ક કરવો)

૧.સોળ સહસ્ત્ર એટલે શું ?

જ.સોળ સહસ્ત્ર એટલે સોળ હજાર(ગોપીઓ)

૨.વ્રજનારીને મૂર્છા કેમ આવી?

જ. વ્રજનારીએ જયારે મટકી ઉતારી તો તેમાં તેને મોરલી વગાડતા કૃષ્ણનું મુખ દેખાયુ આથી તેને મૂર્છા આવી.

૩. 'ભોળી રે ભરવાડણ' કાવ્યમાં કવિએ શ્રીકૃષ્ણ માટે કયા કયા શબ્દો પ્રયોજયા છે ?

જ. 'ભોળી રે ભરવાડણ' કાવ્યમાં કવિએ શ્રીકૃષ્ણ માટે આ શબ્દો પ્રયોજયા છે : હરિ, અનાથના નાથ, મુરારિ, ચૌદ લોકના નાથ, અંતરજામી અને સ્વામી.

૪.મીરાંબાઈને શ્રીકૃષ્ણના દર્શન કયાં અને કયારે થાય છે ?

જ.મીરાંબાઈને શ્રીકૃષ્ણના દર્શન જમુનાજીને કિનારે અડધી રાતે થાય છે.

૫.આથમતા સૂરજ માટે કવિ શી કલ્પના કરે છે ?

જ. આથમતા સૂરજ માટે કવિ કલ્પના કરે છે કે જાણે અમરાપૂરીમાં ચડેલો પતંગ પૃથ્વી પર પડતો હોય.

૬.ગોવાળને જોઈને લોકો કેમ ખુશ થાય છે ?

જ.ગોવાળ ગાયોના ધણને ગામમાં લઈ આવે છે ત્યારે વાંસળી વગાડે છે તેને જોઈને લોકો ખુશ થાય છે.

૭.ગાયોના વેગથી ધૂળ ઊંચે ચડે છે તે માટે કવિ શી કલ્પના કરે છે ?

જ. ગાયોના વેગથી ધૂળ ઊંચે ચડે છે તે માટે કવિ કલ્પના કરે છે કે જાણે ધરતી પોતાનુ દુઃખ સ્વર્ગને કહેવા જતી હોય.

૮.મોર શા માટે ટહુકા કરે છે ?

જ. ગાયો ગામમાં આવે ત્યારે ઊડેલી ધૂળ ઊંચે ચડે છે, આ ધૂળ જોઈને મારને લાગે છે કે આકાશમાં વાદળ ચડી આવ્યા છે તેથી તે ટહુકા કરે છે.

૯.'સાયંકાળે' કાવ્યમાં કવિએ સૂર્ય માટે કયા કયા શબ્દો પ્રયોજયા છે ?

જ. 'સાયંકાળે' કાવ્યમાં કવિએ સૂર્ય માટે આ શબ્દો પ્રયોજયા છે : રવિ,દિનેશ અને ભાનું.

૧૦.પંખીઓ કેમ ઊડી જાય છે ?

જ. પંખીઓ કવિથી ડરીને ઊડી જાય છે.

૧૧. કવિ પોતાને કોની સાથે સરખાવે છે ?

જ.કવિ પોતાને ગાય સાથે સરખાવે છે

૧૨. કવિએ માળીને કઈ સૂચના આપેલી છે ?

જ. કવિએ પંખીઓ તરફ કંઈ ન ફેંકવની માળીને કઈ સૂચના આપેલી છે.

૧૩.કવિ કોને નમન કરવા માગે છે ? કેમ ?

જ.કવિ પથ્થરને નમન કરવા માંગે છે કારણ કે પથ્થર માણસ માટે ઈશ્વરની શ્રધ્ધાનું પ્રતિક છે.

૧૪.કવિના મત પ્રમાણે ઈશ્વર કયાં વસે છે ?

જ.કવિના મત પ્રમાણે ઈશ્વર લાકડામાં, પથ્થરમાં, ઝાડમાં જયાં જયાં માણસની શ્રધ્ધા છે ત્યાં ઈશ્વર વસે છે.

૧૫. 'સપૂત' કાવ્યમાં "સપૂત" શબ્દ કોના માટે પ્રયોજાયો છે ?

જ.'સપૂત' કાવ્યમાં "સપૂત" શબ્દ ગાંધીજી માટે તેમજ સ્વતંત્રતાના આંદોલનલનમાં ભાગ લેનાર દરેક દેશવાસીઓ માટે પ્રયોજાયો છે.

૧૬.કવિ "જવાન ડોસલો" કોને કહે છે ?

જ. કવિ "જવાન ડોસલો" ગાંધીજીને કહે છે.

૧૭.કવિ "જાલીમો" કોને કહે છે ?

જ.કવિ "જાલીમો" અંગ્રજોને કહે છે.

૧૮.'સપૂત' કાવ્યમાં ગાંધીજી માટે પ્રયોજાયેલા શબ્દો નોંધો.
જ.'સપૂત'કાવ્યમાં ગાંધીજી માટે પ્રયોજાયેલા શબ્દો : સપૂત, જવાન ડોસલો, રાષ્ટ્રદેવ, રાષ્ટ્રપ્રાણ.
૧૯.ભમરો ગુંજન દ્વારા કઇ વાત વહેતી કરે છે ?
જ.ભમરો ગુંજન દ્વારા 'માધવ કયાંય નથી મધુવનમાં' આ વાત વહેતી કરે છે.
૨૦.કદંબડાળી કોને શું પૂછે છે ?
જ. કદંબડાળી યમુના નદીને પૂછે છે કે અહીં બેસીને કૃષ્ણ વાંસળી વગાડતા હતા તે તને યાદ છે ?
૨૧. કવિએ શેની પાંખડીઓ ઊઘડવાની વાત કરી છે ?
જ.કવિએ ઉરની પાંખડીઓ ઊઘડવાની વાત કરી છે.
૨૨.કવિ મૌનનું ગાણું ભૂલીને શું માણવાનું કહે છે ?
જ.કવિ મૌનનું ગાણુ ભૂલીને કોલાહલ માણવાનું કહે છે.
૨૩.મનખાનો મેળો એટલે શું ?
જ.મનખાનો મેળો એટલે મનુષ્ય અવતાર
૨૪."એ લોકો" શબ્દપ્રયોગ કવિએ કોના માટે કર્યો છે ?
જ."એ લોકો" શબ્દપ્રયોગ કવિએ સંઘરાખોરી અને નફાખોરી કરતા અમીરો માટે કર્યો છે.
૨૫.સંઘરાખોરો કાપડ કયારે વેચવા કાઢે છે ?
જ. જયારે ગરીબ માણસ ફાટી(મરી) જાય છે ત્યારે સંઘરાખોરો કાપડ વેચવા કાઢે છે.
૨૬.કવિ પલને શેની શેની સાથે સરખાવે છે ?
જ.કવિ પલને ઝરમર વરસતા જલ સાથે સરખાવે છે.
૨૭.પલને શેની શેની અસર થતી નથી ?
જ.પલને વરસાદના પૂરની કે ઊનાળાની ગરમીની અસર થતી નથી.
૨૮.પ્રથમ દુહામાં કાજળ અને મોતીના દષ્ટાંત દ્વારા શું સૂચવાયું છે ?
જ.પ્રથમ દુહામાં કાજળ અને મોતીના દષ્ટાંત દ્વારા સૂચવાયું છે કે દુર્જન દુર્જનતા ન છોડે, સજ્જન સજ્જનતા ન છોડે.
૨૯.બીજા દુહામાં બગલા અને કાગડાના દષ્ટાંત દ્વારા શું કહેવાયું છે ?
જ.બીજા દુહામાં બગલા અને કાગડાના દષ્ટાંત દ્વારા કહેવાયું છે કે કોઇનો બહારનો દેખાય જોઇને છેતરાઇ જવું નહિ.

કાવ્ય અને કવિ

૧. ભોળી રે ભરવાડણ - નરસિંહ મહેતા

૨.મને ચાકર રાખોજી - મીરાંબાઇ

૩.છપ્પા - અખો

૪.સાંયકાળે - દલપતરામ

૫.મને જોઇને ઊડી જતા પક્ષીઓને - કલાપી

૬.નમુ - સુંદરમ

૭.સપૂત - કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણી

૮.છેલ્લુ દર્શન - રા.વિ. પાઠક

૯.માધવ કયાંય નથી મધુવનમાં - હરિન્દ્ર દવે

૧૦.આવ્યો છુ તો - જયંત પાઠક

૧૧. એ લોકો - પ્રિયકાન્ત મણિયાર

૧૨. પલ - મણિલાલ દેસાઇ

પાઠ અને લેખક

૧.રોહિણીના તીરે - હરિવલ્લભ ભાયાણી

૨.આંગળી ઝાલીને દોરજે - એબ્રાહમ લિંકન

૩.દરિયા કિનારે - વાડીલાલ ડગલી

૪.હિંદનું પંખી - મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી

૫.સંગમ શોભના સાબરમતિ - રામપ્રસાદ શુકલ

૬.દેશગમન - ગાંધીજી

૭.આભલાનો ટૂકડો - જયંતી દલાલ

૮.નાનાભાઇ - દર્શક

૯.પેન્સિલ છોલતા મહેતાજી - રતિલાલ "અનિલ"

૧૦. પંચપટરાણીની સેવામાં ઘરકામ - યજ્ઞેશ દવે

કૃતિ – પ્રકાર

૧.રોહિણના તીરે	-	જાતકકથા
૨.આંગળી ઝાલીને દોરજે	-	પત્રલેખ
૩.દરિયા કિનારે	-	પ્રવાસનિબંધ
૪.હિંદનું પંખી	-	ટૂંકીવાર્તા
૫.સંગમ શોભના સાબરમતિ	-	પ્રવાસનિબંધ
૬.દેશગમન	-	આત્મકથાખંડ
૭.આભલાનો ટૂકડો	-	ટૂંકીવાર્તા
૮.નાનાભાઇ	-	રેખાચિત્ર
૯.પેન્સિલ છોલતા મહેતાજી	-	હાસ્યનિબંધ
૧૦. પંચપટરાણીની સેવામાં ઘરકામ	-	લલિતનિબંધ

....

પાઠ અને પુસ્તક

૧.રોહિણીના તીરે	-	કમળના તંતુ
૨.આંગળી ઝાલીને એને દોરજે !	-	ઝરૂખે દીવા
૩.દરિયા કિનારે	-	શિયાળાની સવારનો તડકો
૪.હિંદનું પંખી	-	વિદેશિની ભાગ – ૧
૫.સંગમશોભના સાબરમતી	-	સરિતાઓના સાન્નિધ્યમાં
૬.દેશગમન	-	સત્યના પ્રયોગો
૭.આભલાનો ટુકડો	-	આ ઘેર પેલે ઘેર
૮.નાનાભાઇ	-	સદ્‌ભિઃ સંગ
૯.પન્સિલ છોલતા મહેતાજી	-	આનંદલહરી
૧૦.પંચપટરાણીની સેવામાં ઘરકામ	-	અરૂપસાગરે રૂપરત્ન

પાત્ર – કૃતિ

૧.રાજવી	-	રોહિણના તીરે
૨.ભગવાન બુદ્ધ	-	રોહિણના તીરે
૩.વેપારી	-	હિંદનું પંખી
૪.ગાંધીજી	-	દેશગમન
૫.કસ્તૂરબા	-	દેશગમન
૬.રમણ	-	આભલાનો ટૂકડો
૭.દક્ષા	-	આભલાનો ટૂકડો
૮.બાઈ	-	આભલાનો ટૂકડો
૯.મહાદેવ	-	નાનાભાઈ
૧૦.ગૌરીશંકર	-	નાનાભાઈ
૧૧.શંભુભાઈ	-	નાનાભાઈ
૧૨.અજવાળી	-	નાનાભાઈ
૧૩.શાકીયો	-	રોહિણના તીરે
૧૪કાલિયો	-	રોહિણના તીરે
૧૫.અમાત્યો	-	રોહિણના તીરે
૧૬.સેનાપતિ	-	રોહિણના તીરે
૧૭.ભદંત	-	રોહિણના તીરે
૧૮.પ્રપંચી રાજકારણીઓ	-	આંગળી ઝાલીને એને દોરજે !
૧૯.નાનકડો બહુ મઝાનો દીકરો	-	આંગળી ઝાલીને એને દોરજે !
૨૦.રેતીમાં કૂબા બનાવતા બાળકો	-	દરિયા કિનારે
૨૧.પાંજરામાનું પંખી	-	હિંદનું પંખી
૨૨.પાંડવો	-	સંગમ શોભના સાબરમતિ
૨૩.અસીલો	-	દેશગમન
૨૪.પોપટ	-	આભલાનો ટૂકડો
૨૫.મંજૂ,સરલા,બટુક	-	નાનાભાઈ
૨૬.ડોશી	-	પેન્સિલ છોલતા મહેતાજી
૨૭.કરોળિયો	-	પેન્સિલ છોલતા મહેતાજી

૨૮.અર્જુન	-	પેન્સિલ છોલતા મહેતાજી
૨૯.શેઠ	-	પેન્સિલ છોલતા મહેતાજી
૩૦.લિયોનાર્દા વિંચી	-	પંચપટરાણીની સેવામાં ઘરકામ
૩૧.વાનગોગ	-	પંચપટરાણીની સેવામાં ઘરકામ

....

1. (અ) અને (બ) કોઈ પણ પાંચ વાકયોમાં માગ્યા મુજબ ફેરફાર કરી વાકયો ફરીથી લખો : 10

૧. વાદળુ વરસી ગયું. (લીંગ બદલો)
૨. પીળું એટલું સોનું નથી હોતું. (સમાનાર્થી વાકય લખો)
૩. તે અહિં કાલે આવ્યો હતો. (નિષેધ વાકય લખો)
૪. કોઈ કાલે અહિં આવશે નહિ.(પ્રશ્નાર્થ વાકય બનાવો)
૫. વરસાદ ન પડે તો અનાજ પાકે નહિ. (વિધિ વાકય બનાવો)
૬. નળિયું ખસી ગયુ હતુ. (વચન બદલો)
૭. મારાથી બોલાઈ ગયું. (કર્તારિ રચના કરો)
૮. કોણે આવી વાત કરી ? (કર્મણી રચના કરો)
૯. આ મારા દાદાનું ઘર છે. (લિંગ બદલો)

૧૦. મારી બહેન બહું સુંદર છે. (વચન બદલો)

૧૧. તેણે બધા જવાબો સાચા લખ્યા છે. (નિષેધ વાકય બનાવો)

૧૨. કાલે વિભાનો જન્મદિવસ છે. (પ્રશ્નાર્થ બનાવો)

૧૩.મોહને સંસારનો ત્યાગ કર્યો. (કર્મિણી રચના કરો)

૧૪. તેનાથી જુંઠું બોલાયું નહિ. (કર્તિરી રચના કરો)

૧૫. આજથી પરીક્ષાના શ્રી ગણેશ મંડાયા. (સમાનાર્થી વાકય બનાવો)

૧૬. મેં તારા માટે શું શું નથી કર્યુ ? (વિધાન વાકય બનાવો)

૧૭. હું ઈચ્છું છું કે તું સાચો હોય. (નિષેધ વાકય બનાવો)

૧૮. મને તારી ચિંતા નથી. (વિધિ વાકય(હકારાત્મક) બનાવો)

૧૯. કુદરત રૂઠે ત્યારે બધાંય લાચાર બની જાય છે. (પ્રશ્નવાકય બનાવો)

૨૦. મહેમાનથી જમાયુ નહિ.(કર્તિરી રચના કરો)

૨૧. દુકાનદારે સો રૂપિયા વધારે પાછા આપ્યા. (કર્મિણી રચના કરો)
૨૨. આ ખંડમાં એક પણ પુરુષ પરણેલો નથી.(લિંગ બદલો)
૨૩. અહિંથી ઘણાં રસ્તા ફંટાય છે. (વચન બદલો)
૨૪. તારી વાત સાંભળીને તે ઉદાસ બની ગઈ.(વિરુદ્ધાર્થી વાકય બનાવો)
૨૫. તેને જોઈને કૂતરો ભસવા લાગ્યો.(લિંગ બદલો)
૨૬. મારાથી બોલ્યા વિના કેમ રહેવાય ?(વિધાન વાકય કરો)
૨૭. હું સાવ સાચું કહું છું.(નિષેધ વાકય બનાવો.)
૨૮. એક હાથે તાળી કેમ પડે ?(વિધાન વાકય બનાવો)
૨૯. ગાજયા મેહ વરસે નહિં. (વિધિ વાકય બનાવો)
૩૦. રૂમમાં એક મોટું બારણું હશે. (વચન બદલો)
૩૧.હું રમતાં રમતાં પડી ગયો. (કર્મણિ રચના કરો)

૩૨. મોહનથી રાજમહેલનો ત્યાગ કરાયો. (કર્તરિ રચના કરો)
૩૩. નવરાત્રીમાં મારાથી દાંડયા રમાયા. (કર્તરિ રચના કરો)
૩૪. પ્રભાશંકરે કોટમાં થીગડું માર્યું. (કર્મણિ રચના કરો)
૩૫.લોકોનો આ ઉપકાર હું કેમ ભૂલુ ?(વિધાન વાકય બનાવો)
૩૬. આંબામાં છુપાયેલી કોયલ ટહુંકે છે. (પ્રશ્ન વાકય બનાવો)
૩૭. હું તમને તકલીફ આપવા માંગતો નથી. (હકારાત્મક વાકય બનાવો)
૩૮. મારા કાકી સૂઈ ગયા છે. (લિંગ બદલો)
૩૯. એના ઓરડાની બારી બંધ હતી. (વચન બદલો)
૪૦. હું બહુ નસીબદાર છું. (વિરુદ્ધાર્થી વાકય બનાવો)
૪૧. હિંમતના મામી આવ્યા છે.(લિંગ બદલો)
૪૨. બધી બારીઓ બંધ કરી દો. (વચન બદલો)
૪૩. તેના અક્ષરો સુંદર અને સુવાચ્ય છે. (નિષેધ વાકય બનાવો)

૪૪. આ સાંભળ્યા પછી કોઇ સૂઇ શકે નહીં. (પ્રશ્નવાકય બનાવો)
૪૫. અર્જુને પક્ષીની આંખ વીંધી. (કર્મણિ રચન બનાવો)
૪૬. મારાથી આ ભૂલ થઇ ગઇ છે. (કર્તરિ રચના બનાવો)
૪૭. સુગંધી પુષ્પો મને ગમે છે. (સમાનાર્થી વાકય બનાવો)
૪૮.માને જોઇને દીકરીનું હૈયુ ભરાઇ આવ્યુ.(સમાનાર્થી વાકય બનાવો)
૪૯.ગાંડી કુસુમ કેવી ડાહી થઈ ગઇ ?(વિધાન વાકય બનાવો)
૫૦.કઠોર માણસોના મનમાં લાગણી હોતી નથી.(વિધિ વાકય બનાવો)
૫૧.ચકી લાવી ચોખાનો દાણો, ચકો લાવ્યો દાળનો દાણો.(વચન બદલો)
૫૨વનનો રાજા સિંહ પાંજરે પુરાયો.(લિંગ બદલો)
૫૩.રમા તદ્દન સાચુ કહે છે.(નિષેધ વાકય બનાવો.)
૫૪.માયાથી તેનો વિરહ સહી શકાયો નહિ.(કર્તરિ રચના કરો)
૫૫.વિનોદે સ્વાધ્યાય ચાલુ રાખ્યો છે.(કર્મણિ રચના કરો.)
૫૬.હાથ હલાવ્યા વિના કંઇ સિદ્ધિ ન મળે.(સમાનાર્થી વાકય બનાવો.)
૫૭.ઈશ્વરની આ દુનિયા કેટલા અચરજથી ભરેલી છે !(વિધાન વાકય બનાવો)
૫૮.હું કાલે તમને મળવા આવીશ.(નિષેધ વાકયમાં ફેરવો)

૫૯. આવતીકાલે હું ગામમાં નથી.(વિધિવાકય બનાવો.)
૬૦.એમાં એકેય શબ્દ પ્રેમનો ન હતો.(વચન બદલો)
૬૧.ભજિયા પણ પીરસાઈ ગયા.(વચન બદલો)
૬૨. એ પછી હું કદી ગામ ગયો નથી.(લિંગ બદલો)
૬૩. હું હસવાની હતી ત્યાં જ તું બોલ્યો.(લિંગ બદલો)
૬૪.જયમીન બોલ્યો નહિ.(ભાવે રચના કરો)(કર્મણિ રચના કરો)
૬૫.મારાથી બોલ્યા વિના કેમ રહેવાય ?(કર્તરિ રચના કરો)
૬૬.લોકોનો આ ઉપકાર હું કેમ ભૂલુ ?(કર્મણિ રચના કરો)

રૂઢિપ્રયોગનો ઉપયોગ કરી વાકય બનાવો :

<u>૧.કલહ મંડાવો(ઝઘડો થવો)</u>
જ. બે ભાઇઓ વચ્ચે પૈસાની વહેચણી માટે કલહ મંડાયો છે.
<u>૨. લોહી વહેવડાવવુ(ઘણા બધા લોકોની હત્યા કરવી)</u>
જ.અમેરિકાએ ઇઝરાઇલ સાથે યુદ્ધ કરીને ઘણા નિર્દોષ લોકોના લોહી વહેવડાવ્યા.
<u>૩.મુખ સિવાઇ જવા(ચૂપ થઇ જવુ)</u>
જ.દીકરાએ ચોરી કર્યાની વાત સાંભળીને માબાપના મુખ સિવાઇ ગયા.
<u>૪.હાથ વગુ હોવુ(પાસે હોવુ)</u>
જ.મને મદદ કરવા મારા માબાપ હાથવગા જ હોય છે.
<u>૫.હાર જીરવવી(હાર સહન કરવી)</u>
જ.જીતમાં મજા છે હાર જીરવતા આવડવી જોઇએ.
<u>૬.પવન પ્રમાણે પીઠ બદલવી(સગવડ મુજબ ઇરોદો બદલી નાખવો)</u>
જ.એની તો આદત છે પવન પ્રમાણે પીઠ બદલવાની
<u>૭.પ્રાણ પલ્લવિત થવા(ખુશ થઇ જવુ)</u>
જ. તમને જોઇને મારા પ્રાણ પલ્લવિત થઇ ગયા.
<u>૮.પ્રમાદની કાચળી ઊતરવી(આળસ દૂર થવી)</u>
જ.પ્રમાદની કાચળી ઊતારો ને કામે લાગી જાવ.
<u>૯.પગમાં પાંખ ફૂટવી(ઉત્સાહીત થઇ જવુ)</u>
જ.બાલારામ જવાની વાત સાંભળીને આનંદીના પગમાં પાંખ ફૂટી.
<u>૧૦.બાહુપાશમાં ભિડાવું(બાથમાં ભરાવુ)</u>
જ.અક્ષયને પરીક્ષામાં એંસી ટકા મળતા તેની મમ્મીએ તેને બાથમાં ભીડી લીધો.
<u>૧૧.પાનો ચડાવવો(ઉત્સાહ વધારવો)</u>
જ.તાળીઓ પાડીને પણ ખેલાડીઓને પાનો ચડાવી શકાય.
<u>૧૨.ઓતપ્રોત થઇ જવું(એકબીજમાં ભળી જવુ)</u>
જ. નવ પાડોશી એક મહિનામાં અમારી સાથે ઓતપ્રોત થઈ ગયા.
<u>૧૩.ગૂંચ ઉકેલી(મુશ્કેલી દૂર કરવી)</u>
જ.અમારા માસાએ આવીને અમારા કુટુંબની ગૂંચ ઉકેલી
<u>૧૪.ભાળ હળવો કરવો(ચિંતામુકત થવું)</u>
જ.આ બોર્ડની પરીક્ષા પતે એટલે ભાળ હળવો થાય.
<u>૧૫.ખપ પડવો(જરૂર પડવી)</u>
જ. ખપ પડે ને કામમાં આવે એ સાચો મિત્ર.
<u>૧૬.મસલત કરવી(ચર્ચાવિચારણા કરવી)</u>
જ.અમારા વિનોદભાઇ પત્ની સાથે મસલત કર્યા વગર કોઇ કામ કરે નહિ.
<u>૧૭. ગદ્ધામજૂરી કરવી(સખત મજૂરી કરવી)</u>
જ.એ ગદ્ધામજૂરી કરીને થાકી ગયો પણ કંઇ હાથમાં આવ્યું નહિ.
<u>૧૮.ઓછુ આવવુ(ખોટુ લાગવુ)</u>
જ.હરેશભાઈને વાતવાતમાં ઓછુ આવે છે.
<u>૧૯.રોષે ભરાવું(ગુસ્સે થવું)</u>
જ.પરીક્ષા મોડી થતા વિદ્યાર્થીઓ રોષે ભરાયા.
<u>૨૦.ટીકીટીકીને જોવું(એક નજરે જોવું)</u>
જ.તમે મને ટીકીટીકીને શું જૂઓ છો .

<u>૨૧.નાકલીટી ખેંચવી(શરણે થવું)</u>
જ.ભગવાન પાસે નાક લીટી ખેંચવામાં શેની શરમ ?
<u>૨૨.ભવા ચડી જવાં(ગુસ્સે થવું)</u>
જ. દીકરાને ગાળો બોલતો સાંભળીને પિતાના ભવા ચડી ગયા.
<u>૨૩.ઘણી ગોળીના પાણી પીવા(ખુબ અનુભવ થવો)</u>
જ.તમે મને ઉલ્લુ બનાવી શકશો નહિ, મે ઘણી ગોળીના પાણી પીધા છે.
<u>૨૪.મોકળા મને વાત કરવી(ખુલ્લા દિલથી વાત કરવી)</u>
જ. મોકળા મને વાત કરનાર માણસ જ મને ગમે.
<u>૨૫.પ્રકાશ પાથરવો(સમજ આપવી)</u>
જ.મારા ગુજરાતીના શિક્ષકે મારા જીવનમાં પ્રકાશ પાથર્યો.
<u>૨૬.આળસ ખંખેરવી(આળસ દૂર કરવી)</u>
જ.કાલે પરીક્ષા છે હવે તો આળસ ખંખેરો.
<u>૨૭જીવની જેમ જાળવવુ(ખુબ સંભાળ લેવી)</u>
જ.હું કાચની બરણીને જીવની જેમ સંભાળીને ઘરે લઇ આવ્યો.

પ્રશ્ન૧ (બ) – કૌંસમાં માગ્યા પ્રમાણે કોઈપણ પાંચ વાકયોના કાળ બદલો

૧	તું આવશે તો હું આવીશ. (સાદો વર્તમાનકાળ)
૨	ભાઈ કયારે નીચે ઉતર્યા ? (સાદો ભવિષ્યકાળ)
૩	વાદળ ઝરમર ઝરમર વરસે છે.(ચાલુ ભવિષ્યકાળ)
૪	છોકરો રમકડું તોડી નાંખશે. (પૂર્ણ વર્તમાનકાળ)
૫	મને પાના રમતાં આવડે છે.(સાદો ભવિષ્યકાળ)
૬	તેને છાતીમાં દુઃખતું હશે.(પૂર્ણ વર્તમાનકાળ)
૭	કોણ નદીમાં નાહવા પડયો છે ? (પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ)
૮	છોકરી કેમ રડતી હતી ? (સાદો વર્તમાનકાળ)
૯	તે આજે મુંબઈથી આવે છે. (સાદો ભવિષ્યકાળ)
૧૦	દિનેશે દરવાજો બંધ કર્યો છે.(સાદો ભૂતકાળ)
૧૧	સિંધૂખીણની સંસ્કૃતિ ખૂબ સમૃદ્ધ હતી. (સાદો વર્તમાન કાળ)
૧૨	નંદિની ગાય ચારતી હતી. (ચાલુ ભવિષ્યકાળ)

૧૩	વિશ્વામિત્ર આવતા હશે. (ચાલુ ભૂતકાળ)
૧૪	તું શા માટે મને મારે છે ? (પૂર્ણ ભૂતકાળ)
૧૫	તેઓ મને ડોકટર પાસે લઈ જશે. (પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ)
૧૬	તારો રૂમાલ પડી ગયો. (પૂર્ણ ભૂતકાળ)
૧૭	મારી પેનમાં શાહી ખલાસ છે. (સાદો ભવિષ્યકાળ)
૧૮	અરીસો ઝાંખો થઈ ગયો છે. (પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ)
૧૯	ગઈ પૂર્ણિમાએ ગ્રહણ લાગ્યું. (પૂર્ણ વર્તમાનકાળ)
૨૦	મેં જમી લીધું હતું.(સાદો ભૂતકાળ)
૨૧	તે પડદા પાછળ સંતાઈ ગયો.(સાદો વર્તમાનકાળ)
૨૨	તેના મોં પરથી તેજ ઉડી ગયું. (ચાલૂ ભૂતકાળ)
૨૩	આજે સ્કૂલબસ મોડી હતી. (સાદો ભવિષ્યકાળ)

૨૪	ગુજરાત એક વિશાળ રાજય છે. (સાદો ભૂતકાળ)
૨૫	વાતો કરતાં તો સાંજ પડી જશે. (ચાલુ ભૂતકાળ)
૨૬	તમે મને મારો છો શા માટે ? (પૂર્ણ ભૂતકાળ)
૨૭	તાજમહાલ યમૂનાકિનારે હતો.(સાદો વર્તમાનકાળ)
૨૮	પેલું ઝાડ સુકાય છે. (પૂર્ણ વર્તમાનકાળ)
૨૯	રમણ રમવા ગયો છે.(પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ)
૩૦	મહારાષ્ટ્રમાં આજે ચૂંટણી છે. (સાદો ભવિષ્યકાળ)
૩૧	ગઈકાલે રક્ષાબંધનનો તહેવાર હતો. (સાદો વર્તમાનકાળ)
૩૨	રમેશ ડાહ્યો હતો.(સાદો ભુતકાળ)
૩૩	તને જોઈને એ ડરી જશે. (સાદો ભૂતકાળ)
૩૪	ઉમાએ મને ફૂલ આપ્યું. (પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ)
૩૫	પરીક્ષા પૂરી થઈ છે. (પૂર્ણ ભૂતકાળ)

૩૬	હું તારે ઘેર આવતો હતો. (ચાલુ ભવિષ્યકાળ)
૩૭	મીના અમદાવાદ ગઈ છે. (ચાલુ ભૂતકાળ)
૩૮	હું ગુજરાતી ભાષા શીખું છું. (પૂર્ણ વર્તમાનકાળ)
૩૯	પ્રિતિ ડોકટર છે.(સાદો ભવિષ્યકાળ)
૪૦	આજે તેને ખૂબ માર પડયો. (સાદો ભવિષ્યકાળ)
૪૧	નંદુ સવારે નિશાળે ગયો. (પૂર્ણ ભૂતકાળ)
૪૨	તું બહું સુંદર લાગે છે. (પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ)
૪૩	ઘર પાસે એક ઝાડ છે.(સાદો ભુતકાળ)
૪૪	વિપૂલ સૂઈ ગયો હતો. (પૂર્ણ વર્તમાનકાળ)
૪૫	હું પુનામાં હોઈશ(સાદો વર્તમાનકાળ)
૪૬	તે દાદર પરથી ઊતરતી હતી. (ચાલુ ભવિષ્યકાળ)

પ્રશ્ન૧ (ક) – નીચેનામાંથી ગમે તે પાંચ વાકયો સુધારીને લખો.

૧	માટી ગાડીની માંથી ઉતરો.
૨	કોનું માથું દુઃખનું છે ?
૩	તેને વાંચવાનુ ગમતું નથી છે.
૪	તે અહિં આવી શકયો ન હતી.
૫	બિલાડી બાગ રમે છે.
૬	છોકરાએ પુસ્તકને ફાડી નાંખી પછી નીચે ફેંકીને આવી.
૭	તું ત્યાં આવી શકાશે અને બોલી શકાશે ?
૮	મેં તમારાથી વાત આંભવી.
૯	આકાશમાંથી ઘનઘોર વાદળાં છવાયા છે.
૧૦	મારો ખમીસ મૂકી દે.
૧૧	કબાટથી કપડાં રાખ્યા છે.
૧૨	મારો નામ હિમ્મતલાલ છે.

૧૩	મૂંજે પોતાનો વાળ ઊંચો કર્યો.
૧૪	બાળકો ક્રિકેટ રમતાં છે.
૧૫	કાલેલકર મહારાષ્ટ્રના લેખક હતું.
૧૬	બગીચાથી પતંગિયા ઊડાઉડ કરે છે.
૧૭	પુસ્તકવિક્રેતાથી મેં ઓર્ડર લખ્યો છે.
૧૮	તે કુહાડીમાં લાકડાં કાપે છે.
૧૯	રામના પુત્રનું નામ લવ – કુશ હતું.
૨૦	આ સોફાની કવર ફાટી ગઈ છે.
૨૧	આકાશમાંથી તારા ઝબૂકવા લાગ્યા.
૨૨	તારો પાર્સલ આવી ગયો છે.
૨૩	કાબરીના એક રૂંવાડાય ફરકયાં નહીં.

૨૪	હાથી લાલ આંખો વડે નગરજનો નિહાળી રહ્યા હતા.
૨૫	મારૂ નામ તો છાપા ચડયું જ હતું.
૨૬	અ બધું હિંસાના લક્ષણ છે.
૨૭	ઝાડમાંથી ફૂલ ખરી પડયું.
૨૮	દરવાજાથી તાળુ મારી દેજો.
૨૯	રસોડા પર ચાર બારી છે.
૩૦	પંખી આકાશથી ઊડતું હતું.
૩૧	કબાટનું પેટી મૂકી દે.
૩૨	મીરાની પ્રભુનું નામ કૃષ્ણ હતું.
૩૩	શ્રીકૃષ્ણ સુદામાનું મિત્ર હતા.
૩૪	પુલ ઉપર બસ પડી ગઈ.
૩૫	ઝાડની નીચે વાંદરો ચડી ગયો.

૩૬	ગુજરાતીની પેપર તો બહુ અઘરું હતી.
૩૭	મીરાં આવતો હતો.
૩૮	વિનોદે રમત રમતું હતું.
૩૯	નીચેના વાકયોની કાળ બદલાવો.
૪૦	તું મને બહું ગમતો છે.
૪૧	રામનું પત્નીના નામ સીતા હતું.
૪૨	આ કુવામાંથી પાણી નથી.
૪૩	આ શાક ચાકુમાં સુધારી નાંખો.

Didar Hemani,
deedardilwala@yahoo.com
[M] :09975112970